

Utdanningsplaner i Helse Vest

*Utdanningsvirksomheten skal sørge for at utdanningen av legespesialister skjer innen faglige forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømning i utdanningsløpet. Det skal lages en **overordnet utdanningsplan** for den enkelte spesialitet som angir hvordan virksomheten vil sikre at leger i spesialisering kan oppnå læringsmålene. Formålet med den overordna utdanningsplanen for hver av spesialitetene er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert spesialiserings-/suppleringsstjeneste.*

Forskriften stiller tydelige krav til hva utdanningsplanen skal inneholde. Helse Vest har laget en mal for hvordan utdanningsplanen skal utformes. De ulike planene vil bli publisert på Helseforetakenes nettsider og vil være tilgjengelige for 1) spesialitetskomiteene som skal godkjenne og vurdere utdannings-virksomhetene og 2) for LIS som skal søke jobb.

Utdanningsplanene skal oppdateres årlig.

Utdanningsplan spesialitet Barnekirurgi (BAK)

Publisert juni 2019

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Barnekirurgisk seksjon dekker Hordaland for generell barnekirurgi (350.000 innbyggere) og Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane (1,1 mill innb) for mer spesiell barnekirurgi, mens medfødte misdannelser og nyfødtkirurgi henvises de flerregionale behandlingstjenestene ved OUS-RH og St.Olav Hospital. Barnekirurgisk seksjon har beredskap for å kunne vurdere og/eller behandle akutt syke barn, fra de premature og tom 17 års alder.

Pr år har enheten ca

-1800 pasientbehandlinger

-563 døgnpasienter

-120 dagkirurgiske behandlinger

-1150 polikliniske konsultasjoner.

Seksjonen disponerer 6 senger i barnekirurgisk sengepost med spesialisert sykepleie og har nært samarbeid med kompetente stomisykepleiere.

Det er pr 1/3 19 to spesialister i barnekirurgi ansatt, en konstituert overlege og én LIS i rotasjon. Seksjonen rekrutterer 1 LIS for utdanning i barnekirurgi våren 2019. I løpet av 2019 avslutter en spesialist sitt engasjement og en spesialist i plastikk-kirurgi ansettes. Seksjonen ekspanderer i 2019 ved å overta hypospadikirurgi fra annen avdeling.

Seksjonen er for tiden organisert som en seksjon av gastrokirurgisk avdeling, i kirurgisk klinikk.

Det er vaktordning for overlege i barnekirurgi, som er tilgjengelig på egen vakttelefon. Det er tre-sjiktet LIS-vaktordning som er på huset døgntilgjengelig og tar imot, vurderer og evt behandler generelle barnekirurgiske pasienter, i samråd med overlege.

Beskrivelse av utdanningsløpene

Utdanningen av LIS i Helse Bergen består av

-2 års LIS2 tjeneste hovedsakelig tilknyttet barnekirurgisk seksjon, Haukeland Universitetssykehus på dagtid, med vakt-tjeneste som både dekker barnekirurgi og gir en bredere kirurgisk basis med håndtering av pasienter til øvrige gastrokirurgiske seksjoner, karkirurgiske, urologiske og bryst-/endokrinkirurgiske akutt-pasienter. Som en del av vaktarbeidet inngår også LIS2 i traumemottak og -håndtering. Der det gir relevant kompetanse kan rotasjon til aktuelle avdelinger gjennomføres (fokusområder: urologi og gastrokirurgi).
-LIS3 avtjenes delvis i Helse Bergen (omsøkt 18 måneders godkjent tjeneste) og deretter delvis ved samarbeidsinstitusjonene. Sistnevnte vil dekke de øvrige 18 måneder av obligatorisk tjenestetid, eller til læringsmålene er nådd.
Læringsarenaene for den siste delen av LIS3-tiden er barnekirurgisk seksjon ved St.Olav Hospital og/eller Barnekirurgisk avdeling ved OUS-RH.

Under tjenestetiden ved Helse Bergen forventes at man når kompetansesmålene som omfatter de mer generelle og hyppig forekommende barnekirurgiske lidelsene, kort resymeres:

-Det vil bli vektlagt at kandidaten skal oppnå felles kompetansemål, lære om det spesielle med syke barn og deres pårørende, lære god smertebehandling, nøyaktig væskebehandling og riktig antibiotikabruk.
-Akutt abdomen (nyfødte og andre barn, inkludert appendicitt, invaginasjon, Meckels divertikkel, ileus, NEC), de ulike former for brokk hos nyfødte og øvrige barn, pylorusstenose, hydrocele, perianale tilstander, inflammatoriske tarmsykdommer, stomi, galleveislidelser, sårbehandling, perioperative forhold, inkludert ernæring, medisiner og informasjon. Risikovurderinger, forholde seg til komplikasjoner.
-Urologisk vil kandidaten oppnå læringsmål (i samarbeid med urologisk seksjon og Barne- og ungdomsklinikken) vesicoureteral refluks, obstruktive tilstander, nyremisdannelser, nyresvikt, urininkontinens, testikkelretensjon, akutt skrotum, fimose. I en begrenset grad vil kandidaten møte thoraxkirurgiske barnekirurgiske lidelser, og utredning av maligniteter. Nyfødtkirurgiske tilstander vil bli drøftet i ukentlig forum med neonatologer og fostermedisinere. Enkelte pasienter med medfødt misdannelse vil diagnostiseres postnalt og initialbehandles, før overflytting.

Under tjenestetiden ved de andre læringsarenaene vil kandidaten oppnå kompetansemålene i:

- Øvrig nyfødtkirurgi (uretraklaff, epispadi og øvrige urologiske misdannelser som presenterer seg i nyfødtperioden, diafragmahernier, øsofagugusatresier, bukveggsdefekter, anorektale malformasjoner), Mb Hirschsprung.
- Måloppnåelse i thoraxkirurgi, som empyem, thoraxdren og tilstander som presenterer i nyfødtperioden. Thoracoskopisk tilgang.
- Måloppnåelse i håndtering av maligniteter.

Introduksjon av nye LIS

Seksjonen er liten og nye LIS tas imot med tett kontakt og oppfølging i felles visittgang, poliklinikk og operativ virksomhet. LIS vil bli med på all avdelingens kirurgi og håndtere under veiledning og i stigende grad selvstendig spekteret av de polikliniske pasientene. Det er god anledning til faglig drøfting og veiledning gjennom daglige, etablerte treffpunkter.

Kandidaten vil bli introdusert for seksjonens kvalitetsarbeid og spesifikke prosedyrer.

Kandidaten gjennomgår obligatoriske introduksjonskurs (praktisk brannvern, smittevern/håndhygiene, brannvernsteori med sjekklister og informasjonssikkerhet). Videre tildeles kompetanseplan for medisinsk utstyr (defibrillator, diatermi inkl kurs, energiinstrumenter, gastro- og coloskopi, klipsetenger, laparoskopisk basket og staplere). Kandidaten blir tildelt veileder og gjennomgår medarbeidersamtale med utdanningsansvarlig overlege der individuell utdanningsplan inkludert rotasjonsplan blir utarbeidet.

Vaktplassering tilpasses både avdelingens behov og kandidatens erfaring/ferdigheter med følgevakt de første 2 uker.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Kandidat og veileder utarbeider og gjennomfører en plan for faglig utvikling, forskning og fordypning. Utdanningsansvarlig overlege har 2 medarbeidersamtaler pr år med fokus på å utvikle og evaluere denne planen. Evaluering av fremdrift, se under, «Vurdering og...». Faglig fordypning tilpasses plan og brukes primært til selvstudium, trening i ferdighetssenter og prosjektarbeid. Fordypningsdager er avmerket i kalender (overordnet personalplanleggingsverktøy -GAT).

Seksjonen har MDT-møte med nefrobarneleger/barneradiolog (ved behov) og gastrobarneleger/barneradiolog (månedlig). Kandidaten deltar jevnlig og pasientbasert i faglige drøftinger med barnelege og gastrokirurger om IBD- og perianale problemstillinger.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

LIS får tildelt læringsmål i kompetanseportalen. LIS krysser selv av for hva vedkommende mener er oppnådd og sender til godkjenning ved seksjonsoverlege/veileder. Hver måned på slutten av veiledersamtalen, gjennomgår LIS sammen med veileder hvilke læringsmål LIS synes er oppnådd og hva en evt er usikker på. Det vil være evalueringskollokvie bestående av LIS, seksjonsoverlege og seksjonens andre overlege(r) mot slutten av hvert halvår. En går da gjennom læringsmålene tilhørende den seksjonen og vurderer om de er oppnådd.

Teoretisk undervisning

LIS deltar ved gastrokirurgiavdelingens faste internundervisning når relevante tema berøres, pt mandag kl 1530-1615 felles med gastromedisin, tirsdag 0800-0830 (oppsatte tema som roterer gjennom læringsmålene, ved overlege), onsdager 0800-0830 komplikasjonsmøte, torsdager 0805-0820 (artikkelgjennomgang ved LIS), torsdag 1515-1600 (videomøte med felles undervisning med barnekir seksjon ved St Olav, det forutsettes til sammen >70 timer/år.

Barne- og Ungdomsklinikken har daglig internundervisning, og når relevante temaer dekkes vil LIS delta på undervisningen.

(Fra Barne- og Ungdomsklinikkens utdanningsplan:

«Det er satt av tid til undervisning hver morgen etter vaktrapporten. Det er laget et rotasjonshjul for forelesningsemner, slik at alle læringsmål blir gjennomgått i løpet av en 5 års periode. Tirsdag er det undervisning som går på rundgang på seksjonene med tilhørende tema. Det er hovedsakelig LIS som utarbeider denne undervisningen sammen med ansvarlig spesialist i emnet. Onsdag er det litteratur-gjennomgang. Hovedsakelig er et spesialister som står for denne undervisningen. Det kan være nye publikasjoner eller state-of-the-art som blir presentert her, rettet mot læringsmål innenfor fagfeltet. Torsdagene er viet til kasuistikker. Dette går på rundgang mellom seksjonene, og vil fokusere på klinisk nytteverdi, vanskelig tilfeller og etiske dilemmaer rundt pasienter. Fredagene er det utvidete forelesninger, ofte med inviterte foredragsholdere. Emnene som foreleses skal i stor grad gjenspeile læringsmål Totalt har BUK 120 min pr uke med undervisning, som gir 84t pr år.»)

Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål gjennomføres delvis som kurs og e-læring arrangert av Regionalt Utdanningsutvalg, delvis gjennom veiledning, gruppeveiledning og klinisk tjeneste. Forbedringsarbeid med rapport gjennomføres der LIS er fast ansatt. Det er laget et årshjul med 6 ulike fokus for gruppeveiledning innen de aktuelle FKM

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Seksjonen har en utdanningsansvarlig overlege (seksjonsoverlege Varinac) som har gjennomgått veilederkurs. Kirurgisk klinikk har Utdanningsutvalg, pr 1/3 2019:

Leder: Overlege Espen Gubberud (kar) ,overlege Ingunn Roth (urologi) , overlege Marianne Todal (Bryst- og Endokrin), overlege Tien Pham (gastrokirurgi), overlege Bjarte Hjelmeland (thorax), overlege Sian Almeland (plastikk), LIS 3 Helle Naterstad.

Forskning

Barne- og ungdomsklinikken (BUK) og Gastrokirurgisk avdeling (3 leger som også har universitetsstillinger og 10 leger med doktorgrad) har bred kompetanse når det gjelder forskning og har både Universitetet i Bergen og BUK har «Forskningsposten for barn» direkte tilknyttet. Målet er at alle LIS i løpet av utdanningen får delta i forskningsaktivitet, presentere kvalitessikringsarbeid i nasjonale fora og publisere 1 artikkel i utdanningstiden.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetning vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Planen godkjennes av leder. Progresjon ifht utdanningsplan evalueres

Simulering og ferdighetstrening

Sykehuset har eget ferdighetssenter med mulighet for simulering innen et bredt register. Det er mulighet for egentrening og kurs spesielt innen basal kirurgisk teknikk, endoskopi på fantom, laparoskopi og (hvis nødvendig) robotkirurgi. Det undervises i anastomoseteknikk i Avdeling for patologi. Organiserte kurs – basal teknikk er i drift, avansert kurs under utarbeidelse (etter Lapconor-modell). Kursene godkjennes etter bestått eksamen. Det legges

til grunn at kandidaten jevnlig etter oppsatt plan bruker ferdighetscenteret til laparoskopitrening.

Tillitsvalgte

Utdanningsplan utarbeidet i samarbeid mellom YLF-tillitsvalgt og utdanningsansvarlig overlege. YLF-tillitsvalgt deltar i alle drøftingsmøter rundt utdanning (med unntak av kollegavurdering) og i stillingsintervjuer som observatør.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med Dejan Varinac, seksjonsoverlege, barnekirurgisk seksjon, gastrokirurgisk avdeling.